

Turizmin Karanlık Yüzü: Seks Turizmi Bibliyometrik Analiz

Utku Ogun¹

Özet

Bu çalışmada turizm literatüründeki turizmin karanlık yüzü olan seks turizmi araştırmalarının kavramsal, entelektüel ve sosyal yapısının ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda bibliyometrik analiz yönteminden yararlanılmıştır. Çalışmada, 1983 ile 2024 yılları arasında yayınlanan, Web of Science veri tabanından toplam 294 makale seçilmiş ve bibliyometrik bir analiz yapılmıştır. Analiz, seks turizmi hakkında yalnızca 1983 yılında bir çalışmanın yapıldığını ve 1992 yılına kadar hiçbir çalışmanın yapılmadığını ortaya koymuştur. 2017 yılı, toplam 25 yayınlı en fazla yayına sahip yıl olmuştur. Çalışmada, seks turizminin araştırmacılar tarafından daha fazla ilgi gördüğünü ve “seks turizmi” ve “cinsiyet” kelimelerinin yaygın olarak kullanıldığı yüksek etkili dergilerde yayınlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu alana en fazla katkıda bulunan araştırmacılar Weitzer, Sanders-McDonagh, Sanders-McDonagh, Williams ve Jacobs’tur. Ülke katkısı açısından Amerika, İngiltere, Avustralya, Kanada ve Yeni Zelanda başı çekmektedir. Çalışma, seks turizmi bağlamında fuhuş ve çocuk cinsel istismarının kolayca karıştırılabileceğini sonucuna ulaşılmıştır. Az gelişmiş ülkelerdeki kadınların ve gençlerin ekonomik sıkıntılar nedeniyle seks turizmine yönelebileceği göz önüne alındığında, HIV/AIDS gibi cinsel yolla bulaşan hastalıkların potansiyel yayılımını önlemek adına önlemler almak önemlidir. Sonuç olarak, devletlerin çocuk cinsel istismarına yol açan seyahatleri yasaklaması ve seks turizmi için düzenlemeler yapması önerilir. Bu çalışmanın, ulusal literatürde seks turizmi araştırmalarını bibliyometrik analiz yöntemi ile inceleyen ilk çalışma olması dolayısıyla alana katkı sağlaması beklenmektedir.

1 Doç, Dr, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Yeşilova İsmail Akin Turizm Meslek Yüksekokulu, Burdur. utkuogun@mehmetakif.edu.tr ORCID: 0000-0002-0722-6382

Giriş

Seyahat ile cinsel aktivite arasındaki bağlantı, turizmin başlangıcından bu yana bir şekilde kurulmuştur. Seks ve turizm ayrılmaz bir şekilde simbiyotik bir ilişki ile birbirine bağlanmıştır. Turizmin erotikleştirilmiş bir deneyim olabileceği yaygın olarak kabul edilmektedir ve seks genellikle turizmin temel bir bileşeni olarak kabul edilir. Özellikle, turizmin ve ticari seksin ihtiyaçları arasında rahatlatma, arkadaşlık, cinsel karşılaşmalar, günlük hayattan bir mola, fantezi ve ailevi sorumluluklardan kurtulma isteği gibi birçok benzerlik vardır (Ryan, 2000'den aktaran, Ateş, 2019a; Ateş, 2019b).

Dünya Turizm Örgütü, seks turizmini “*Turistlerin varış yerindeki sakinlerle ticari bir cinsel ilişki kurmasını sağlamak amacıyla turizm sektörünün içinden veya bu sektörün dışından sektörün yapılarını ve ağlarını kullanarak organize edilen geziler*” olarak tanımlamıştır (Ateş, 2019: 42). Ancak turizmin çok amaçlı ve çok aktiviteli yapısından dolayı, bu seyahate katılan kişilerin akıllarında sadece seks olmadığı anlamına gelir (Oppermann, 1999).

Seks turizmi, para karşılığında zevk elde edilen bir turizm biçimidir (Arellano vd., 2024). Bu turizm türünün altında yatan motivasyonlar henüz tam olarak anlaşılmamış olsa da, seks turizminin temel amacı cinsel aktivitelerde bulunmaktır. Bazı ülkelerde seks turizmi resmi olarak onaylanmıştır. Örneğin, Çek Cumhuriyeti'nin başkenti olan Prag şehrinde seks işçiliği yapmak bir suç olarak kabul edilmez ve bunun yerine yaşam kalitesini artırmanın bir yolu olarak görülür (Bar-Johnson ve Weiss, 2015). Fakat Güney Kore'de ise seks işçiliği yapmak yasa dışı olarak kabul edilmektedir (Arellano vd., 2024).

Yoksulluk gelişmekte olan ülkelerde seks ticaretinin başlıca etkeni olsa da seks amacıyla insan ticareti gelişmiş ülkelerde de görülmektedir. Seks turizmi genel olarak turizm sektörü ve seks ticaretiyle yakından ilişkilidir (Brooks ve Heaslip, 2019). Başka bir ifadeyle seks turizmi sadece gelişmekte olan yoksul ülkelerin bir sorunu olmaktan çıkıp aynı zamanda turizm amaçlı seks kölesi olarak insan kaçakçılığı suçu olarak da karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca seks turizmi ile birlikte insanların cinsel meta olarak kullanıldığı bölgelerde (örneğin Amsterdam) uyuşturucu, kavga, kargaşa ve huzursuzluk gibi sosyal huzursuzluk fazlasıyla görülmektedir (Duyar ve Bayram, 2019).

Son yıllarda teknoloji ile birlikte hava taşımacılığı maliyetlerin düşmesiyle birlikte seks turizm amaçlı seyahatlerdeki artış tüm dünyada endişe verici bir hale gelmiştir (Ateş, 2019). Seks turizmi nedeniyle yeni bir sömürgecilik dalgası gelişmekte olan ülkeleri ele geçirmiş gibi görünüyor. Burada kadınlar ahlaksızca alınıp satılan bir mal haline gelmektedir (Oppermann, 1999). Bazı

gelişmekte olan ülkelerde turistler fahişeleri saatlik olarak kiralayabilir veya onlarla günlerce, haftalarca birlikte olabilir (Oppermann, 1999). Taylan'da seks endüstrisindeki erkekler arasında çocuk seks ticareti yaygındır (Davis vd., 2017). Refah düzeyi yüksek ülkelerde yaşayan pek çok insan, özellikle de erkekler, çocuklarla seks yapmak için Tayland'a ve diğer Uzakdoğu ülkelerine seyahat edebiliyor (Yücel ve Ögel, 2008; Şeker ve Şeker, 2018). Bu noktada devletlerin çocuk cinsel istismarına yol açan seyahatleri yasaklaması ve seks turizmi için düzenlemeler yapması önem arz etmektedir (Arellano vd., 2024).

Turistler ve yerel halk arasında gerçekleşen cinsel ve duygusal ilişkiler hükümetler tarafından düzenlenmemektedir. Bunun sonucu olarak, müşterileri ile korunmasız cinsel ve hijyenik olmayan koşullarda cinsel temas, başta HIV/AIDS gibi pek çok cinsel yolla bulaşan hastalıklara yol açabilir (Patterson vd., 2006; Robertson vd., 2014; Valcuende Del Rio ve Feria, 2014; Brooks vd., 2019; Hillis vd., 2022). Bu noktada devletlerin HIV/AIDS gibi cinsel yolla bulaşan hastalıkların potansiyel yayılımını bitirici önlemler alması gerekmektedir (Arellano vd., 2024).

Çalışmadaki veriler Web of Science veri tabanından elde edilmiştir. Web of Science, literatür araştırmaları için güvenilir bir veri tabanı olarak kabul edilmektedir (Zupic ve Čater, 2015; Köseoğlu vd., 2019; Uyar vd., 2020; Ongun, 2023; Çuhadar, 2024a). Web of Science seks turizmi ile ilgili yayınların bibliyometrik analiz edilerek incelenmesi, konunun geçmişten günümüze olan gelişimi hakkında önemli bulgular elde edilebileceğini söylemek mümkündür.

Çalışmanın bundan sonraki bölümleri şu şekilde yapılandırılmıştır. Kavramsal Çerçeve ve Literatür başlığı altında bibliyometrik analiz, VOSviewer ve literatür hakkında bilgi verilmektedir. Yöntem başlığında araştırmada kullanılan veriler, verilerin toplanması, verilerin analize hazırlanma süreci ve verilerin nasıl analiz edildiğine ilişkin bilgiler verilmektedir. Bulgular bölümünde çalışmada kullanılan verilerin analizi ve buradan elde edilen sonuçlar ayrıntılı olarak sunulmaktadır. Sonuç ve Öneriler başlığı altında araştırma sonuçları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmekte, çalışmanın ilgili literatüre katkıları tartışılmakta ve araştırmacılara gelecek çalışmalar için önerilerde bulunmaktadır. Çalışmanın amacı seks turizmi konusunda yayınlanmış makalelerin bibliyometrik analizini yapmaktır. Literatürde bu konuyla ilgili az sayıda bibliyometrik çalışma olduğu göz önüne alındığında yazar, bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağını ve seks turizmi konusunda gelecekte yapılacak araştırmalara ışık tutacağını beklemektedir.

1.Kavramsal Çerçeve ve Literatür

Bibliyometrik analiz, araştırmalardaki eksiklik ve boşlukları tamamlamak ve bu alandaki ilerlemeyi haritalamak için önemli olduğu düşünülmektedir (Ülker vd., 2023). Bibliyometrik analizin geçmişi 1890'lı yıllara dayanmaktadır (Osareh 1996). Bu kavram ilk olarak 1969 yılında Alan Pritchard tarafından yeni bir disiplin olarak ifade edilmiştir (Çuhadar vd., 2022). Bibliyometrik analiz, teknik ve matematiksel yöntemlerin nicel uygulamasıdır (Pritchard, 1969; Al ve Coştur, 2007). Başka bir deyişle, bibliyometrik analiz, yazılı metinleri nicel olarak analiz etmek için kullanılır (Ellegaard ve Wallin, 2015). Kısaca, bibliyometrik çalışma, akademik literatürdeki üretkenliği ve büyümeyi ve bir disiplinin yapısını ortaya koyan ve değerlendiren ve bu etkileri tüm disiplinlere uygulayabilen nicel bir yöntemdir (Andres, 2009; Yang ve Xiu, 2023).

Türkiye'deki en eski bibliyometrik yayın, 1970 yılında tarafından yayınlanan "*Growth in Turkish Positive Basic Sciences*" başlıklı bir çalışmadır (Çetinkaya Bozkurt ve Çetin, 2016). 20. yüzyılda turizm, diğer sektörler gibi hızlı bir dönüşüm ve ilerleme geçirmiştir. Özellikle az gelişmiş ülkeler, turizm gelirleri nedeniyle refah seviyelerini artırma yarışına katıldılar. Aynı zamanda, turizmin hızlı gelişimi akademik camianın dikkatini çekmiş ve bu alanda çok sayıda yayın yapılmıştır. Turizm alanındaki ilk bibliyometrik çalışma ise, 1981 yılında Ağaoğlu tarafından yapılmıştır (Baytok vd., 2019).

Bir bibliyometrik araştırma yayınların istenilen özelliklerini çözmeye ve çözümleme neticesinde çok fazla bilimsel açıdan sonuçlar elde etmeye olanak tanır. Elde edilen sonuçlar vasıtasıyla belli bir disiplinin genel yapısı hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlar (Al vd., 2010; Umut Zan, 2012). Bibliyometrik analizlerde Web of Science, Scopus, Dimensions, Google Akademik, Lens ve PubMed gibi pek çok veri tabanlarından erişim sağlamak mümkündür (Moral Munoz vd., 2020). Web of Science önemli veri kaynaklarından birisidir (Aghaei Chadegani vd., 2013).

Genel olarak bir bibliyometrik araştırmada bize; yayın türleri, yayın yeri ve yayın dilleri, yazar(lar), araştırmannın konusu ve/veya araştırmannın alanı hakkında bilgi verir. Ayrıca yayına yapılan atıf sayısı, atıf yapılan dergi ya da yazar, referans kaynaklar, sayfa sayısı ve anahtar kelimeler gibi pek çok göstergiyi bize sunar (Al ve Tonta, 2004; Yalçın, 2010; Ulu ve Akdağ, 2015; Çuhadar, 2024b). Elde edilen bulgular sonucunda o bilim alanında gelecekteki bilimsel politikaların belirlenmesine zemin hazırlanır (Alkan 2014). Ayrıca bu verilere dayanarak gelecek için uluslararası alan indekslerine yönelik saptamalar yapılabilir (Şakar ve Cerit, 2013; Ongun, 2023). Başka bir ifadeyle bibliyometrik araştırmalar disiplinlerin tanınmasına ve kurum/

kuruluşların bilimsel gelişmişlikleri hakkında bilgi edinmemize olanak sağlar (Karagöz ve Kozak 2014).

Bibliyometrik analizlerde büyük verilerin hızlı bir şekilde analiz edilmesi, görsel haritalama ve ağ (düğüm) analizleri VOSviewer yazılımı sayesinde gerçekleştirilebilir (Yılmaz ve Şahin Yılmaz, 2023). VOSviewer yazılımının yanı sıra CiteSpace, HistCite ve VOSviewer gibi yazılımlar da mevcuttur. Bibliyometrik analizlerde ağların görselleştirilmesi için tasarlanmış olan ücretsiz bir bilimsel bir haritalama programı olan VOSviewer ile atıf ağı analizi, bibliyografik çeşleştirme, ortak atıf analizi, ortak kavram birlikteliği analizi ve ortak yazar analizi olmak üzere beş farklı çeşidi bulunmaktadır (Zupic ve Čater, 2015; Ongun, 2023). VOSviewer yazılımı sayesinde yazarların, araştırma kurumlarının ve/veya kuruluşların, üniversitelerin ve ülkelerin bilimsel çalışmalarını ayrıntılı olarak incelenmesine olanak sağlar (Merigo ve Yang, 2017). Ayrıca program sayesinde terimler, yayınlar, kurumlar/kuruluşlar, anahtar kelimeler, dergiler ve yazar(lar) ile ilgili ağları oluşturmak mümkündür (Perianes- Rodriguez vd., 2016).

VOSviewer yazılımı mesafe tabanlı bir yaklaşım kullanmaktadır. Yani iki öge arasındaki mesafenin uzaklığı ya da yakınlığı o ögeler arasındaki ilişkinin düzeyleri hakkında bize bilgi vermektedir. Aralarındaki mesafe yaklaştıkça aralarındaki ilişki kuvvetli, uzaklaştıkça zayıf olduğu sonucuna varılır (van Eck ve Waltman, 2014). Ayrıca görsel haritalamada dairelerin (düğüm) büyük ya da küçük olması, o ögenin tekrar (sıklık) sayısı ile alakalıdır. Dairelerin büyük olması tekrar sayısının fazla olduğu, dairenin küçük olması da tekrar sayısının az olduğu anlamındadır. Renkler ise kümeleri temsil etmekte ve daireler arasındaki yakınlığı ve ilişkinin güçlüğünü açıklamaktadır (Khalil ve Crawford, 2015). Araştırmacı zaman ve kümeleme eğilimlerinden elde etmek istediği bulgulara, sıklık için belirlenen varsayımlar altında, denemeler yaparak karar verir (Güney ve Somuncu, 2020).

Konuyla ilgili olarak; literatüre incelendiğinde seks turizm ile ilgili Arellano ve arkadaşlarının (2024) yaptıkları bir bibliyometrik çalışmaya rastlanılmıştır. Arellano ve arkadaşları (2024) sosyal bilimler, dergi, makale ve İngilizce dil kısıtlaması sonucunda 1988-2023 yıllarını kapsayan Scopus veri tabanından elde ettikleri 212 doküman incelemişlerdir. Ancak buna karşın bu çalışmada veriler Web of Science veri tabanından elde edilmiş ve farklı analizler uygulanmıştır.

2.Yöntem

Çalışmada Web of Science veri tabanında yer alan seks turizm konulu çalışmalardan veriler elde edilmiştir. Web of Science veri tabanının tercih

edilme sebebi; farklı disiplinlere ait dokümanlara erişilmesi konusunda araştırmacılara olanak tanıyan bir platform olması ve veri tabanları arasında ilk sıralarda yer almasıdır (Çuhadar vd., 2022; Ongun, 2023). Web of Science bilimsel (SSCI, ESCI, SCI-EXPANDED, CPCI-SSH, CPCI-S, BKCI-SSH, AveHCI gibi) atıf indekslerini kapsayan bir veri tabanıdır (Goodman ve Deis, 2005). Ayrıca Web of Science sayesinde yayınlara ve bibliyografik bilgilere erişim sağlanır (Fang vd., 2018). Web of Science bibliyometrik yöntemlerle yapılan araştırmalar için güvenilir bir veri tabanıdır (Ongun, 2023; Çuhadar, 2024a).

Bu nedenle, bu araştırmada değerlendirilen yayınlar Web of Science veri tabanından seçildi. Bu çalışmanın amacı, Web of Science veri tabanındaki seks turizmi makaleleriyle ilgili belgelerin bibliyometrik özelliklerini araştırmak ve bu özellikler için ağ haritaları oluşturmaktır. Bu çalışmada aşağıdaki sorular ele alındı:

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerin yıllara göre yayın ve atıf sayıları nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında en fazla atıf alan makaleler ve yazarlarının dağılımı nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerin tarandığı indekslerin dağılımı nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerin kategori dağılımı nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerin kurum/kuruluş dağılımı nasıldır?

Web of science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makale yayınlayan kurumların/kuruluşların ağ analizi görseli nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerin ülke dağılımı nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerde ortak yazarların ülke birlikteliği ağ görseli nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerdeki anahtar kelimeler ve anahtar kelime birlikteliği ağ görseli nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında en fazla yayın yapan yazarlarının dağılımı nasıldır?

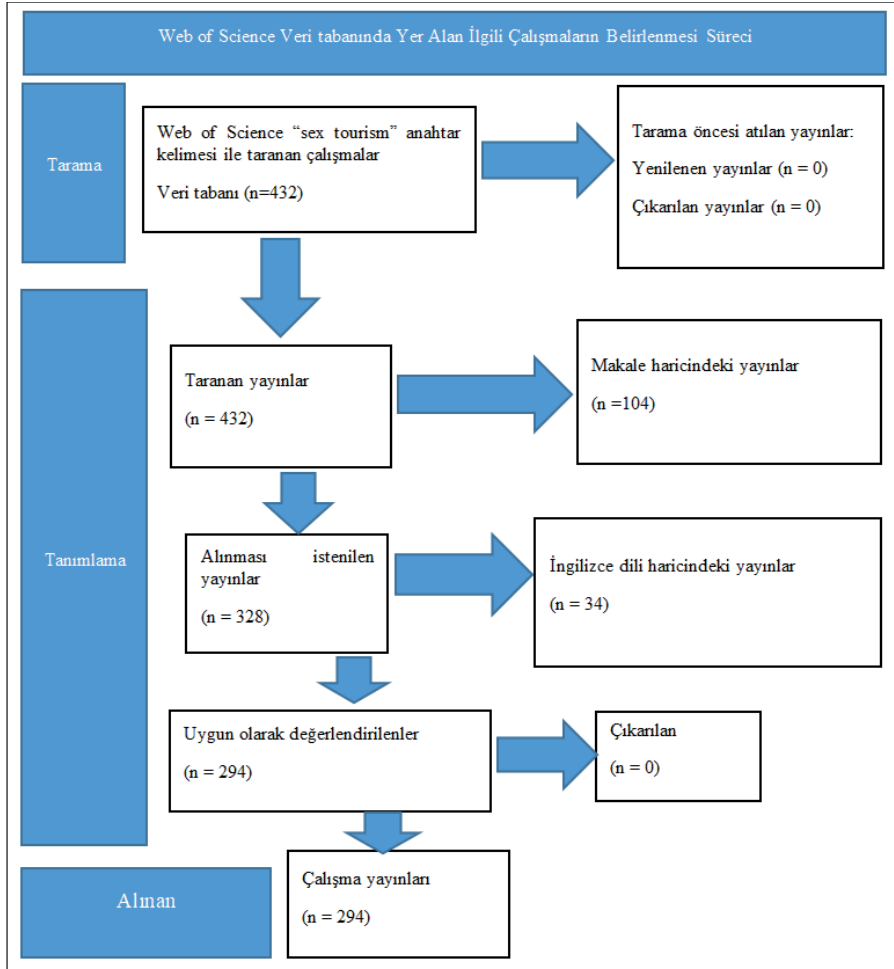
Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelere göre bibliyografik eşleştirme analiz ağ görseli nasıldır?

Web of Science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerde yazarların ortak atıf analiz ağ görseli nasıldır?

Web of science veri tabanında seks turizmi alanında yapılan makalelerin yayınlanan dergilerin ağ analizi görseli nasıldır?

Çalışmada gerçekleştirilen analiz süreçlerine ilişkin olarak Page vd., (2021) Çuhadar vd., (2022), Singhania vd., (2022) ve Çuhadar, (2024a) çalışmalardan yararlanılarak çalışmanın akış diyagramı oluşturulmuştur (Diyagram 1).

Diyagram 1. PRISMA

Kaynak: Page vd., (2021); Çuhadar vd., (2022); Singhania vd., (2022); Çuhadar, (2024a).

Bu çalışmada Web of Science veri tabanında “*sex tourism*” anahtar kelimesi ile “*tüm alanlar*” işaretlenerek 08 Ağustos 2024 tarihinde tarama yapılmıştır. Tarama neticesinde 432 tane yayına ulaşılmıştır. Çalışma sadece makaleler üzerine bir araştırma yapmak amaçlandığından dolayı belli başlı bazı filtrelemeler yapılmıştır. Öncelikle makale haricindeki 104 adet yayın çıkartılmıştır. Bu filtreleme sonucunda 328 adet yayına ulaşılmıştır. Ayrıca İngilizce haricindeki yayınlar değerlendirmeye alınmamıştır. Bunun içinde İngilizce dil filtrelemesi yapılmıştır. İngilizce dili haricinde yapılan 34 adet yayında değerlendirme kapsamına alınmamıştır. Filtrelemeler sonucunda 1983-2024 Ağustos 08 tarihi itibarıyla 294 adet İngilizce makaleye ulaşılmış ve tüm veriler (yazar/yazarlar, makale başlığı, özet, anahtar kelimeler vb.) Web of Science (webofscience, 08.08.2024) veri tabanından indirilmiştir. Veriler VOSviewer 1.6.19, Excel programları kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu çalışmada VOSviewer’ın tercih edilme sebebi; verileri görsel olarak haritalandırmaya olanak sağlamasıdır. Veriler sadece Web of Science’den elde edilmiş olup, diğer platformlardaki verilerin dışarıda bırakılması bu çalışmanın kısıtlarından birisidir. Çalışmada Web of Science’deki sadece İngilizce makalelerin kullanılmasına karşın derleme, bildiri, kitap bölümü ve erken görünümler türünden yayınların değerlendirmeye alınmaması da diğer bir kısıttır. Çalışmada ikincil veri kaynaklar kullanılmıştır. İkincil veri kaynaklarının kullanılmasında nedeniyle etik kurul iznine gerek duyulmamıştır.

3. Analiz ve Bulgular

Seks turizmi konusunda yayınlanan makalelerle ilgili Web of Science veri tabanı üzerinden elde edilen verilere yönelik bulgular incelenmiş ve sonuçlara ilişkin genel özet Tablo 1’de verilmiştir. Tablo 1’de yer alan bulgular, seks turizmi konusundaki akademik çalışmaların geniş bir zaman dilimi (1983-2024) boyunca geliştiğini ve bu alanda yapılan araştırmaların kapsamını, etkisini ve çeşitliliğini ortaya koymaktadır. Yayın Dönemine bakıldığında (1983-2024) bu uzun zaman aralığı, seks turizmi konusunun akademik literatürde yaklaşık 40 yıldır tartışılmakta olduğunu göstermektedir. Bu da konunun akademik ilgi çekmeye devam ettiğini ve sürekli olarak incelendiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 1. Bulguların Genel Özellikleri

Yayın Dönemi	1983-2024
Toplam Makale Sayısı	294
Toplam Atıf Sayısı	4490
Toplam Yazar Sayısı	481
Toplam Dergi Sayısı	73
Toplam Kurum/Kuruluş Sayısı	363
Toplam Ülke Sayısı	62
Toplam Anahtar Kelime Sayısı	728

Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda 1983-2024 tarihleri arasındaki çalışmaların yıllara göre dağılımları, yüzdeleri ve atıf sayıları Tablo 2 ve Grafik 1’de verilmiştir. Web of Science akademik/bilimsel dizininde tespit edilen konuyla ilgili 294 makale, belirli bir araştırma alanı için yeterli sayıda çalışma olduğunu gösterir. Ancak, seks turizmi gibi sosyal ve etik açıdan karmaşık bir konu için daha fazla araştırma yapılması gerektiği düşünülebilir. Bu yayınlara yapılan 4490 atıf, bu alandaki çalışmaların diğer araştırmacılar tarafından sıklıkla referans alındığını ve alanın akademik toplulukta geniş bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Ortalama atıf sayısının yüksekliği, bu konudaki çalışmaların bilimsel topluluk için ne kadar önemli olduğunu bir göstergesidir. Konuyla ilgili kaleme alınan çalışmalara 481 farklı yazarın katkıda bulunması, bu alandaki araştırmaların geniş bir araştırmacı kitlesi tarafından ilgi gördüğünü ve multidisipliner bir yaklaşımın benimsendiğini düşündürmektedir. Bu da konunun farklı perspektiflerden ele alındığını işaret etmektedir. 73 farklı dergide yayımlanan makaleler, seks turizmi konusunun çeşitli bilimsel platformlarda tartışıldığını ve bu alanda çeşitli bakış açıları sunan çok sayıda yayın organı bulunduğunu gösterir. 363 farklı kurumun bu alanda çalışma yapması, seks turizmi konusunun küresel bir araştırma alanı olduğunu ve birçok farklı akademik ve araştırma kurumunun bu alana katkıda bulunduğunu göstermektedir. 62 farklı ülkeden araştırmaların yapılmış olması, seks turizmi konusunun küresel bir boyut taşıdığını ve farklı kültürel, sosyal ve ekonomik bağlamlarda incelendiğini ortaya koymaktadır. 728 anahtar kelimenin varlığı, bu alandaki araştırmaların geniş bir yelpazede farklı konuları kapsadığını ve araştırmaların çeşitliliğini göstermektedir. Seks turizmi konusunda yazar başına düşen yayın sayısı 0,611, makale başına yazar sayısı ise 1,64 olarak belirlenmiştir. Bu çeşitlilik, konunun ne kadar kapsamlı bir şekilde ele alındığının da bir göstergesidir. Genel olarak, tablo, seks turizmi konusundaki akademik çalışmaların zamanla arttığını, çeşitli disiplinlerden araştırmacılar tarafından ele alındığını ve geniş bir küresel etki yarattığını göstermektedir. Bu bulgular, seks turizmi

alanındaki literatürün olgunlaştığını ve bu konudaki akademik ilginin devam ettiğini göstermektedir.

Tablo 2, 1983-2024 yılları arasında seks turizmi üzerine yapılan çalışmaların sayısal dağılımını ve bu çalışmaların aldığı atıf sayılarındaki yıllara göre değişimi ortaya koymaktadır. İlk yıllarda (1983-1990) bu alanda oldukça sınırlı sayıda çalışma yapılmış olup, atıf sayıları da yok denecek kadar azdır. 1990'lı yılların ortalarından itibaren ise bu alanda nispeten daha fazla yayın yapılmaya başlanmış, özellikle 2004'lü yılların başından itibaren yayın ve atıf sayılarında belirgin bir artış gözlenmiştir. Bu artış, seks turizmi konusunun akademik literatürde daha fazla ilgi çekmeye başladığını ve bu alandaki çalışmaların etki alanının genişlediğini göstermektedir. 2000-2010 yılları arasında yıllık yayın sayıları istikrarlı bir şekilde artarken, 2010'dan sonra hem yayın sayıları hem de atıf sayılarında kayda değer bir yükseliş yaşanmıştır. 2013 ve sonrası, bu alanın akademik ilgi açısından zirve yaptığı dönemler olarak öne çıkmaktadır. Örneğin, 2020 ve 2021 yıllarında her biri yaklaşık 400'ün üzerinde atıf almış yayınların varlığı, bu dönemde seks turizmi konusundaki çalışmaların sadece niceliksel olarak değil, aynı zamanda niteliksel olarak da büyük bir etki yarattığını ortaya koymaktadır. Özellikle 2020'den sonra yayın ve atıf sayılarındaki artışın hızlandığı ve bu artışın günümüze kadar devam ettiği görülmektedir. 2022 ve 2023 yıllarında 24 ve 14 çalışma yayımlanmış ve bu çalışmalar sırasıyla 433 ve 357 atıf almıştır. Bu bulgular, seks turizmi konusunun son yıllarda giderek daha popüler bir araştırma alanı haline geldiğini ve bu alandaki çalışmaların bilimsel topluluk tarafından daha fazla dikkat çektiğini göstermektedir. 2024 yılı itibarıyla atıf sayılarında bir düşüş görülse de bu durumun yılın tamamlanmamış olmasından kaynaklanıyor olabileceği dikkate alınmalıdır. Genel olarak tablo, seks turizmi konusundaki akademik yayınların zaman içinde giderek artan bir ilgi gördüğünü ve bu alanda yapılan çalışmaların bilimsel etkisinin de sürekli olarak genişlediğini göstermektedir. Atıf sayılarındaki artış, seks turizmi çalışmalarının sadece daha fazla üretilmekle kalmayıp, aynı zamanda daha fazla referans alındığını ve bilimsel literatürde daha önemli bir yer edindiğini vurgulamaktadır.

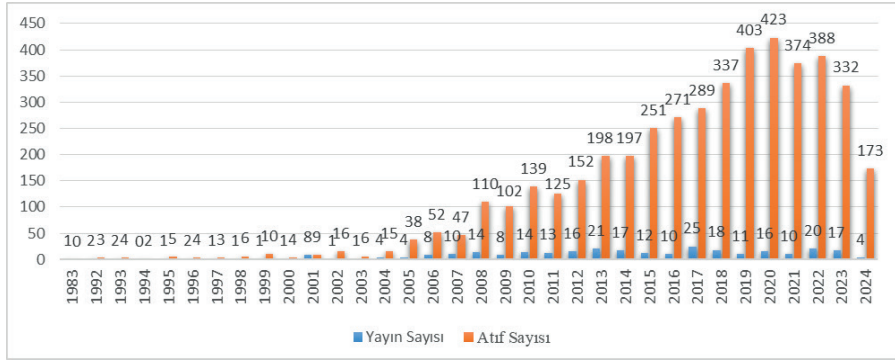
Tablo 2. Yayınların Yıllara Göre Dağılımları, Yüzdeleri ve Atıflar Sayıları (1983-2024*)

Yıllar	n	%	Atıf Sayısı	%	Yıllar	n	%	Atıf Sayısı	%
1983	1	0,3	0	0,00	2009	8	2,7	102	2,27
1992	2	0,7	3	0,07	2010	14	4,8	139	3,10
1993	2	0,7	4	0,09	2011	13	4,4	125	2,78
1994	0	0,0	2	0,05	2012	16	5,4	152	3,39
1995	1	0,3	5	0,11	2013	21	7,1	198	4,41
1996	2	0,7	4	0,09	2014	17	5,8	197	4,39
1997	1	0,3	3	0,07	2015	12	4,1	251	5,59
1998	1	0,3	6	0,13	2016	10	3,4	271	6,04
1999	1	0,3	10	0,22	2017	25	8,5	289	6,44
2000	1	0,3	4	0,09	2018	18	6,1	337	7,51
2001	8	2,7	9	0,20	2019	11	3,7	403	8,98
2002	1	0,3	16	0,36	2020	16	5,4	423	9,43
2003	1	0,3	6	0,13	2021	10	3,4	374	8,33
2004	4	1,5	15	0,33	2022	20	6,8	388	8,65
2005	4	1,5	38	0,85	2023	17	5,8	332	7,39
2006	8	2,7	52	1,16	2024	4	1,5	173	3,85
2007	10	3,4	47	1,05					
2008	14	4,8	110	2,45		294	100	4490	100

**08.08.2024 tarihi itibarıyla*

Tablo 2 ve Grafik 1 incelendiğinde, seks turizmi konulu ilk çalışmanın 1983 yılında yayımlandığı tespit edilmiştir. Ancak kaleme alınan bu ilk çalışmadan 1992 yılına kadar uzun bir süre herhangi bir çalışmanın yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. 2006 yılına kadar (2001 yılı hariç) birer ikişer çalışmaya rastlanılmasına karşın, 2006 yılından itibaren seks turizmi konusunda bir artışın olduğu görülmektedir. Özellikle 2015 yılında 25 (%8,5) adet yayın kaleme alınmıştır ve en fazla yayının yapıldığı yıl olmuştur. Ancak 1994 yılında hiçbir yayın yapılmamıştır. Aynı şekilde de atıf sayıları incelendiğinde, 1983 yılında atıf sayısı sıfırdır çünkü 1983 yılında ilk yayın kaleme alınmıştır. 2004 yılından itibaren atıf sayısında bir artışın olduğu görülmekte (bazı yıllar çok az bir miktarda düşüş olsa da) ve 2020 yılında 423 (%9,43) atıf sayısı ile en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Seks turizmi konusunda 294 yayın kaleme alınmış olup toplam 4490 adet atıf sayısı tespit edilmiştir. Bu da, 34 yıl boyunca ortalama yıllık yaklaşık olarak 8,7 yayın ve 132,1 atıf sayısı demektir.

Grafik 1. Yayınların Yıllara Göre Dağılımı ve Atıf Sayıları

Turizm literatüründe seks turizmi ile ilgili önemli miktarda veri bulunmaktadır. Ancak, çoğu Güneydoğu Asya ülkeleriyle ilgilidir ve genellikle betimleyici çalışmalardır (Ryan ve Kinder, 1996). Çalışma kapsamında Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda en fazla atıf alan yayınlar, bunların yazarları ve yayınlandığı yerler incelenmiştir. İncelemeler sonucunda elde edilen bulgulara göre ilk 10 yayın ve yazar(lar) dağılımları atıf analiz dağılımları Tablo 3'de yapılmıştır.

Tablo 3. En Çok Atıf Alan 10 Yayın

Sıra	Yazar(lar)	Yıl	Yayın Adı	Yayın Yeri	Atıf Sayısı
1	Pritchard ve Morgan	2000	Privileging The Male Gaze: Gendered Tourism Landscapes.	Annals of Tourism Research,	244
2	Dombert, ve arkadaşları	2016	How Common Is Men's Self-Reported Sexual Interest In Prepubescent Children?	Journal of Sex Research,	150
3	Herold ve arkadaşları	2001	Female Tourists And Beach Boys: Romance Or Sex Tourism?	Annals of Tourism Research,	137
4	Taylor	2001	Dollars Are A Girl's Best Friend? Female Tourists' Sexual Behavior İn The Caribbean.	Sociology,	129
5	Oppermann	1999.	Sex Tourism,	Annals of Tourism Research	128
6	Jordon ve Aitchison	2008	Tourism and sexualisation of the gaze; solo female tourist' experience of gendered power, surveillance and embodiment.	Leisure Studies	118

7	Cabezas	2004	Between love and money: Sex, tourism, and citizenship in Cuba and the Dominican Republic. <i>Signs</i>	Journal of Women in Culture and Society	116
8	Wonders ve Michalowski	2001	Bodies, Borders, and Sex Tourism in a Globalized World: A Tale of Two Cities- Amsterdam and Havana.	Social Problems	107
9	Ryan ve Kinder	1996	Sex, tourism and sex tourism: Fulfilling similar needs?	Tourism Management,	102
10	Taylor	2006	Female sex tourism: a contradiction in terms?	Feminist Review	86

Akademi tarafından atıf sayısı; bir çalışmanın şöhretini yansıtmaktadır. Dolayısıyla o alanda hem çalışma hem de yazarın bir saygınlığının kabulü anlamına gelmektedir. Bilimsel bir çalışmanın önemli amaçlarından birisi, diğer araştırmacılara ve o bilim alanında etkisini yaratmaktır (Çuhadar vd., 2022). Tablo 2 incelendiğinde, seks turizmi alanında en fazla atıf alan on yayın sırasıyla Pritchard ve Morgan (2000), Dombert vd., (2016), Herold vd., (2001), Taylor (2001), Oppermann (1999), Jordon ve Aitchison (2008), Cabezas (2004), Wonders ve Michalowski (2001), Ryan ve Kinder (1996) ve Taylor (2006) olduğu belirlenmiştir. Bundan dolayı seks turizmi konusundaki temel yayınların bu yazarlar tarafından kaleme alınan çalışmalar olduğu söylenebilir.

Tablo 3’de en fazla atıf alan on çalışma, seks turizmi literatüründeki temel eserleri ve bu alanın çeşitli boyutlarını gözler önüne sermektedir. Bu çalışmalar, seks turizmi konusunda teorik ve ampirik yaklaşımlarla, farklı coğrafyalar ve sosyokültürel bağlamlarda yapılan analizler içermektedir. Tablodaki en fazla atıf alan çalışma, Pritchard ve Morgan’ın (2000) “Privileging The Male Gaze: Gendered Tourism Landscapes” adlı makalesidir. *Annals of Tourism Research* dergisinde yayımlanan bu eser, 244 atıf almıştır ve turizmin cinsiyetlendirilmiş bir olgu olarak ele alınmasını ön plana çıkarmıştır. Bu çalışma, özellikle “erkek bakışı” kavramı üzerinden, turizmde kadınların cinselleştirilmiş temsillerini ve bu temsillerin sosyo-kültürel etkilerini incelemektedir. İkinci sırada Dombert ve arkadaşlarının (2016) “How Common Is Men’s Self-Reported Sexual Interest in Prepubescent Children?” başlıklı makalesi yer almakta ve *Journal of Sex Research* dergisinde yayımlanmış bu çalışma, 150 atıf almıştır. Seks turizmi bağlamında pedofiliye yönelik ampirik bir araştırma sunan bu makale, erkeklerin cinsel yönelimlerini analiz ederek bu alandaki önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Üçüncü sıradaki Herold ve arkadaşlarının (2001) *Female*

Tourists and Beach Boys: Romance Or Sex Tourism?” adlı çalışması, 137 atıfla *Annals of Tourism Research* dergisinde yayımlanmıştır. Çalışma, kadın turistlerin “beach boys” olarak bilinen yerel erkeklerle yaşadıkları ilişkileri ele alarak, romantizm ve seks turizmi arasındaki sınırları araştırmaktadır. Bu eserin geniş atıf alması, kadınların seks turizmindeki rolüne dair artan akademik ilginin bir göstergesidir. Dördüncü sıradaki Taylor’ın (2001) “Dollars Are A Girl’s Best Friend? Female Tourists’ Sexual Behavior in The Caribbean” başlıklı makalesi, 129 atıfla *Sociology* dergisinde yayımlanmıştır. Taylor, bu çalışmasında Karayipler’deki kadın turistlerin cinsel davranışlarını analiz ederek, kadınların seks turizmi deneyimlerini sosyolojik bir perspektifle ele almıştır. Beşinci sıradaki Oppermann’ın (1999) “Sex Tourism” adlı eseri, 128 atıfla yine *Annals of Tourism Research* dergisinde yayımlanmıştır. Bu çalışma, seks turizminin kavramsal bir çerçevesini sunmakta ve turizm literatüründe önemli bir temel oluşturmuştur. Altıncı sırada Jordon ve Aitchison (2008) “Tourism and sexualisation of the gaze; solo female tourist’ experience of gendered power, surveillance and embodiment” başlıklı çalışması yer almakta ve *Leisure Studies* dergisinde 118 atıfla yer almaktadır. Çalışma turizmde kadınların hem özne hem de erkeklerin bakışlarının nesnesi olarak cinselleştirilmesi yoluyla güç kullanımını araştırmıştır. Yedinci sırada Cabezas’ın (2004) “Between Love and Money: Sex Tourism and Citizenship in Cuba and the Dominican Republic” başlıklı çalışması yer almakta ve *Journal of Women in Culture and Society* dergisinde yayımlanmıştır. 116 atıf alan bu eser, Küba ve Dominik Cumhuriyeti’ndeki seks turizmini ekonomik ve sosyal açıdan incelemektedir. Sekizinci sırada yer alan Wonders ve Michalowski’nin (2001) “Bodies Borders and Sex Tourism in a Globalized World: A Tale of Two Cities-Amsterdam and Havana” çalışması, 107 atıfla *Social Problems* dergisinde yayımlanmıştır. Bu eser, küreselleşmenin seks turizmi üzerindeki etkilerini analiz etmektedir. Dokuzuncu sırada Ryan ve Kinder’ın (1996) “Sex Tourism and Sex Tourism: Fulfilling Similar Needs?” adlı çalışması yer almakta ve *Tourism Management* dergisinde yayımlanmıştır. 102 atıf alan bu eser, seks turizmi kavramını turizm yönetimi perspektifinden ele alarak önemli bir katkı sunmaktadır. Son olarak, Taylor’ın (2006) “Female Sex Tourism: A Contradiction in Terms?” başlıklı çalışması, 86 atıfla *Feminist Review* dergisinde yayımlanmıştır. Bu çalışma, kadınların seks turizmi içindeki rolüne dair feminist bir bakış açısı sunmaktadır. Genel olarak, en fazla atıf alan bu çalışmalar, seks turizmi literatürüne geniş bir bakış sunmakta ve bu alanın çok yönlü ve disiplinler arası doğasını ortaya koymaktadır. Bu çalışmaların yüksek atıf sayıları, seks turizminin akademik literatürdeki önemini ve bu alandaki araştırmaların giderek artan bir ilgiyle karşılandığını göstermektedir.

Çalışmaların incelenmesi sonucunda seks turizmi konusunda en fazla atıf alan yayınların yayınlandığı dergilerin Annals of Tourism Research, Tourism Management, Journal of Sex Research, Journal of Women in Culture and Society, Social Problems, Sociology ve Feminist Review olduğu görülmektedir.

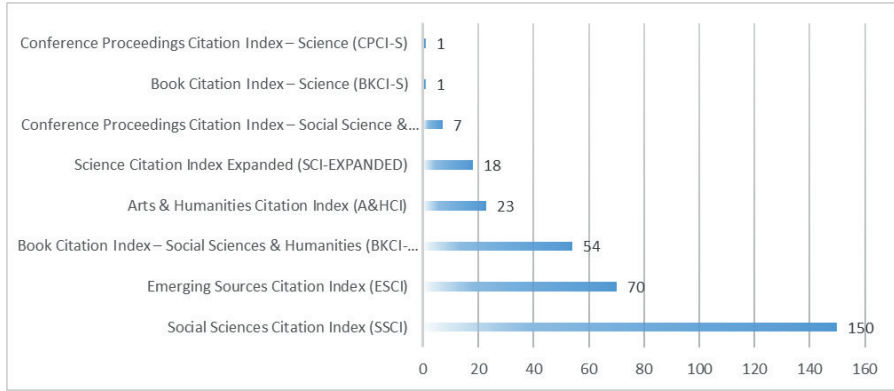
Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda kaleme alınan çalışmaların tarandığı indeksler bakımından dağılımları Grafik 2’de verilmiştir.

Grafik 2’de verilen bilgilere göre, seks turizmi üzerine yapılan çalışmaların Web of Science (WoS) indekslerine dağılımı, bu alandaki araştırmaların hangi bilimsel disiplinlerde yoğunlaştığını ve hangi indeksler aracılığıyla daha fazla görünürlük kazandığını göstermektedir. İncelenen çalışmaların büyük çoğunluğunun Social Sciences Citation Index (SSCI)’de (150 yayın) yer alması, seks turizmi konusunun sosyal bilimler çerçevesinde yoğun olarak incelendiğini ve bu alanın sosyal bilimler literatüründe önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

Emerging Sources Citation Index (ESCI)’de yer alan 70 çalışma, bu alandaki araştırmaların hala gelişmekte olan bir literatür olduğunu ve daha geniş bir bilimsel topluluk tarafından keşfedilmekte olduğunu göstermektedir. ESCI, yeni veya gelişmekte olan kaynakları kapsadığı için, bu alandaki çalışmaların güncel ve yenilikçi yaklaşımlar içerdiği söylenebilir. Book Citation Index-Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH)’de yer alan 54 çalışma, seks turizmi konusunun kitap ve monograf gibi daha geniş kapsamlı eserlerde de ele alındığını ve sosyal bilimlerle beşerî bilimlerde kalıcı bir literatür oluşturduğunu göstermektedir. Ayrıca, Arts & Humanities Citation Index (A&HCI)’de 23 çalışma ve Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)’de 18 çalışma bulunması, konunun hem beşerî bilimlere hem de fen bilimleri perspektifinden incelendiğini işaret etmektedir. Konferans bildirilerine yönelik indeksler olan Conference Proceedings Citation Index-Social Science & Humanities (CPCI-SSH)’de 7 çalışmanın yer alması, seks turizmi üzerine yapılan araştırmaların konferans ortamlarında da tartışıldığını ve bu alandaki bilimsel fikir alışverişinin devam ettiğini göstermektedir. Son olarak, Book Citation Index -Science (BKCI-S) ve Conference Proceedings Citation Index-Science (CPCI-S)’de yalnızca 1 çalışmanın bulunması, seks turizmi konusunun fen bilimleri alanında daha az temsil edildiğini işaret etmektedir. Genel olarak, bu indeksler, seks turizmi çalışmalarının çoğunlukla sosyal bilimler alanında yoğunlaştığını, ancak farklı disiplinlerde de (fen ve beşerî bilimler gibi) incelenmeye devam ettiğini göstermektedir. Çalışmaların büyük kısmının SSCI ve ESCI gibi prestijli ve geniş kitlelerce

taranan indekslerde yer alması, bu alanın akademik görünürlüğü ve etki düzeyini artırmaktadır. Grafik 2 incelendiğinde, seks turizmi konusunda kaleme alınan çalışmaların; %51,0'i (150 yayın) SSCI, %23,8'i (70 yayın) ESCI, %18,4'ü (54 yayın) BKCI-SSH, %7,8'i (23 yayın) AvcHCl, %6,1'i (18 yayın) SCI-EXPANDED, %2,4'ü (yedi yayın) CPCI-SSH, %0,3'ü (bir yayın) BKCI-S ve %0,3'ü (bir yayın) CPCI-S indekslerinde taranmaktadır.

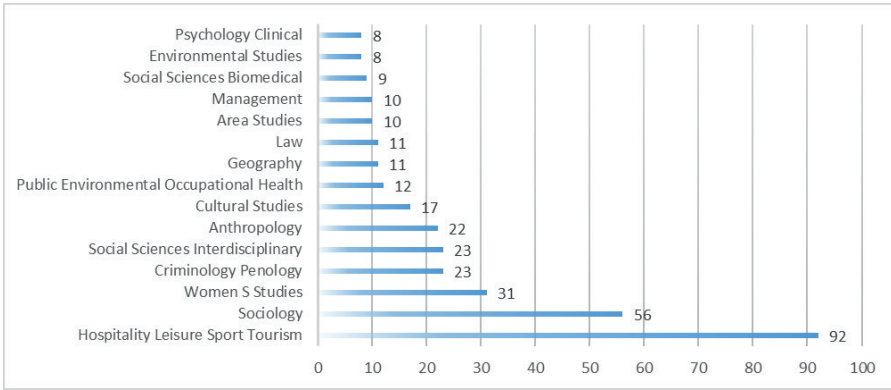
Grafik 2. Yayınların Tarandığı İndeksler

Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda kaleme alınan çalışmaların Web of Science kategorisi Grafik 3'de verilmiştir. Tablo 3'te yer alan bulgular, seks turizmi üzerine yapılan çalışmaların Web of Science (WoS) kategorilerine dağılımını ve bu kategorilerdeki çalışmaların yüzdelik dağılımlarını ortaya koymaktadır. Ağırhama, Hizmet, Eğlence, Spor (Hospitality Leisure Sport Tourism) kategorisinde 92 çalışma (%31,4) ile en fazla yayın yapılmış olması, seks turizminin turizm, eğlence ve konaklama sektörüyle güçlü bir bağlantı içinde ele alındığını göstermektedir. Bu, konunun turizm sektörü açısından önemli bir araştırma alanı olduğunu ve turizmle ilgili akademik çalışmaların bu konuya eğildiğini işaret eder. Sociology kategorisinde 56 çalışma (%19,1) bulunması, seks turizminin sosyal bir olgu olarak ele alındığını ve sosyolojik açıdan kapsamlı bir şekilde incelendiğini göstermektedir. Bu bulgu, seks turizminin sosyal yapı, cinsiyet rolleri ve insan davranışları bağlamında araştırıldığını vurgular. Kadın Çalışmaları (Women's Studies) kategorisindeki 31 çalışma (%10,9), seks turizminin toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ve kadınların deneyimleri açısından yoğun bir şekilde ele alındığını ortaya koymaktadır. Anthropology (%7,5) ve Social Sciences Interdisciplinary (%7,9) gibi disiplinlerde yer alan çalışmalar, seks turizminin kültürel ve disiplinler arası perspektiflerle incelendiğini ve bu alanın farklı bilimsel yaklaşımlar gerektiren bir konu olduğunu vurgulamaktadır. Criminology Penology (%7,9) ve Public

Environmental Occupational Health (%4,1) kategorilerindeki çalışmalar, seks turizminin aynı zamanda suç, adalet ve halk sağlığı bağlamında da ele alındığını göstermektedir. Geography (%3,8) ve Cultural Studies (%5,8) kategorilerinde yer alan çalışmalar, seks turizminin coğrafi dağılımı, kültürel etkileri ve yerel bağlamlardaki farklılıkları üzerine yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Law (%3,8) ve Management (%3,4) gibi kategorilerdeki çalışmalar ise seks turizminin hukuki ve yönetsel boyutlarını incelemektedir. Daha düşük yüzdelerle sahip Social Sciences Biomedical, Environmental Studies ve Psychology Clinical gibi kategoriler, seks turizminin çok geniş bir akademik yelpazede ele alındığını ve konunun sadece sosyal bilimler değil, aynı zamanda fen bilimleri, tıp ve siyaset gibi farklı disiplinlerde de çalışıldığını göstermektedir. Genel olarak, tablo, seks turizmi üzerine yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunun sosyal bilimler ve turizm odaklı olduğunu, ancak diğer disiplinlerde de çeşitli boyutlarda incelendiğini ortaya koymaktadır. Bu, seks turizminin disiplinler arası bir araştırma konusu olduğunu ve çok yönlü bir inceleme gerektirdiğini göstermektedir.

Grafik 3. Yayınların Web of Science Kategorisi

Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda en fazla kaleme alan 10 kurum/kuruluş bakımından dağılımları Grafik 4'de verilmiştir.

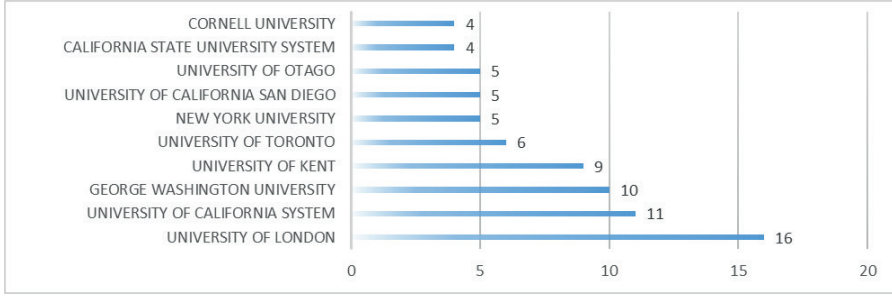
Grafik 4'de seks turizmi üzerine en fazla çalışmanın gerçekleştirildiği kurumlar, akademik dünya genelinde bu konuya en çok ilgi gösteren üniversiteleri ve sistemleri ortaya koymaktadır. En fazla çalışmanın yapıldığı kurum, University of London, 16 çalışmayla birinci sırada yer almakta ve Birleşik Krallık'taki seks turizmi araştırmalarına önemli katkı sunmaktadır. İngiltere'nin bu alanda önemli bir araştırma merkezi olduğu, önceki verilerde de görüldüğü gibi, akademik dünya genelinde dikkat çeken bir durumdur. İkinci olarak 11 çalışmayla University of California System

olarak öne çıkmaktadır. Bu, Kaliforniya Üniversitesi'nin seks turizmi alanındaki araştırmalara olan büyük ilgisini ve kapasitesini göstermektedir. ABD'deki büyük üniversite sistemlerinden biri olan bu kurumun, ABD'nin seks turizmi konusundaki araştırmalarda global ölçekteki öncü rolüyle de örtüşmektedir. George Washington University ise 10 çalışmayla üçüncü sırada yer almakta ve özellikle ABD'deki eyalet üniversite sistemlerinin seks turizmi araştırmalarında aktif olduğunu göstermektedir. Ayrıca, University of Kent ve University of Toronto gibi prestijli üniversiteler sırasıyla 9 ve 6'şar çalışmayla dikkat çekmektedir. Bu kurumlar, sırasıyla İngiltere ve Kanada'daki seks turizmi araştırmalarının merkezi konumundadır. Bu sırayı takip eden beşer yayın (%1,7) ile New York University, Kaliforniya San Diego University ve Otago University gelmektedir. Son olarak Kaliforniya State University System ve Cornell University ise dört yayın (%1,4) ile listede yer almaktadır. Özellikle Tayland, seks turizmiyle özdeşleşmiş bir ülke olmasına rağmen, bu konudaki araştırmaların Tayland merkezli olması, yerel akademik ilginin sınırlı olduğunu göstermektedir. Bu tablo, seks turizmi üzerine yapılan araştırmalarda ABD, Birleşik Krallık ve Kanada büyük üniversite sistemlerinin ve belirli akademik merkezlerin dominant olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda, bu kurumların küresel akademik topluluklara bu konuda liderlik ettiği sonucunu da ortaya koymaktadır.

Şekil 1. Kurumların/Kuruluşların Ağ Analizi

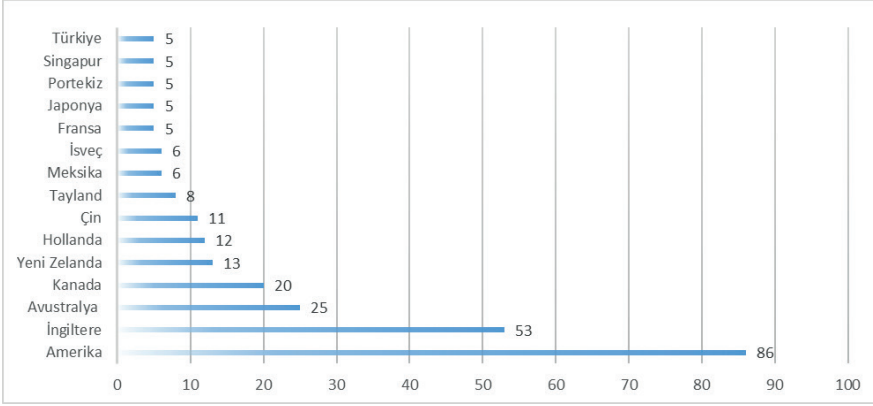

Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda yapılan çalışmaları yapan kurumlar/kuruluşların görsel ağ analizi Şekil 1'de verilmiştir. 363 kurum/kuruluşun 15 tanesi görselleştirilmiştir. Üç kümeden, 77 bağlantı gücü ve 618 toplam bağlantı uzunluğu tespit edilmiştir. Şekil 4 incelendiğinde üç farklı renkle (yeşil, kırmızı, mavi,) temsil edilen üç farklı küme görülmektedir. Kırmızı ile gösterilen kümede yer alan Londra Üniversitesi en fazla yayına sahip kurum/kuruluş olarak en büyük kümeyi oluşturmaktadır.

Grafik 4. En Fazla Yayın Yapan Kurum/Kuruluş

Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda en fazla yayın yapan 15 ülke bakımından dağılımları Grafik 5’de verilmiştir. Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda ortak yazarların ülke birlikteliği Şekil 2’de görülmektedir. Tablo 4’te incelenen çalışmaların ülkelere göre dağılımı, seks turizmi konusundaki bilimsel yayınların büyük oranda ABD merkezli olduğunu göstermektedir. Tabloya göre, ABD 86 çalışmayla toplam yayınların %29,3’sini oluşturarak açık ara en fazla yayına sahip ülke konumundadır. Bu, ABD’nin seks turizmi ile ilgili araştırmalarda öncü bir rol üstlendiğini ve bu alanda büyük bir ilgi veya araştırma kapasitesi bulunduğunu işaret eder. İngiltere, toplam yayınların %18’i ile ikinci sırada yer almakta ve Avustralya %8,5 ile onu takip etmektedir. Bu ülkeler, seks turizmi araştırmalarında belirgin bir paya sahip olmakla birlikte, ABD kadar baskın değildir. Özellikle İngiltere ve Avustralya gibi gelişmiş ülkelerdeki bu yaygın ilgi, bu ülkelerde seks turizmi konusunun akademik dünyada önemli bir araştırma alanı haline geldiğini düşündürmektedir. Kanada (%6,8) ve Yeni Zelanda (%4,4) gibi ülkeler de listede dikkat çekici bir yere sahiptir. Bu ülkelerde yapılan çalışmalar, seks turizmi konusunun küresel bir fenomen olduğunu ve farklı coğrafyalarda farklı yaklaşımlarla incelendiğini ortaya koymaktadır. Bu ülkeleri takiben Hollanda 12 yayın (%4,1), Çin 11 yayın (%3,7) ve Tayland sekiz yayın (%2,7) ile ilk beşi sırayı takip etmektedir. Özellikle Tayland, seks turizmiyle bilinen bir ülke olarak öne çıkmasına rağmen, bu alandaki akademik yayın sayısı nispeten sınırlıdır (%2,7). Meksika altı çalışma (%2,0), İsveç altı çalışma (%2,0), Fransa, Japonya, Portekiz, Singapur ve Türkiye beş çalışma (%1,7) ile bu konunun yalnızca belirli bölgelere özgü olmadığını, küresel bir boyutu olduğunu desteklemektedir. Bu veriler, seks turizmi araştırmalarının coğrafi dağılımını ve belirli ülkelerin bu alandaki akademik üretimde ne kadar etkili olduğunu kapsamlı bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Grafik 5. En Çok Yayın Yapan İlk 15 Ülke

Çalışmaya en az birer yayını olan 62 ülkeden katkı sağlanmıştır. Şekil 2’de en az doküman sayısı beş ve en az atıf sayısı beş olan 15 ülke, altı küme, 27 bağlantı ve 42 bağlantı uzunluğu tespit edilmiştir. Renklerin aynı olması öğelerin aynı kümede olduğunu gösterir (Sinkovics, 2016). Dairelerin büyüklüğü ise aralarındaki ilişkinin güçlüğünü (Khalil ve Crawford, 2015) yani kavramların ne sıklıkla kullanıldığını (Ongun, 2023) ortaya koymaktadır.

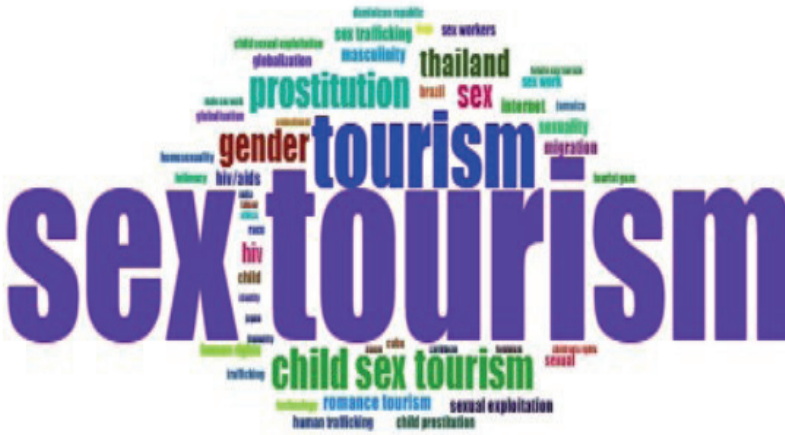
Şekil 2’de görüldüğü gibi kırmızı renkte birinci kümede (Hollanda, Portekiz ve İsveç) yer almaktadır. Yeşil renkteki ikinci kümede ise, (Yeni Zelanda, Tayvan ve Türkiye) yer almaktadır. Mavi renkteki üçüncü küme (Meksika, Amerika ve Singapur) yer almaktadır. Sarı renkteki dördüncü kümede (İngiltere ve Fransa) yer almaktadır. Açık mavi beşinci kümede ise (Çin ve Avustralya) yer almaktadır. Düğüm büyüklüğüne bakıldığında en fazla Amerika ve İngiltere’de birlikteliğin fazla olduğu görülmektedir.

Şekil 2. Ortak Yazarların Ülke Birlikteliği

Araştırma kapsamında incelenen çalışmaların yazarları tarafından belirtilen anahtar kelimelerin “VOSviewer” programı kullanılarak oluşturulan ağ haritası görseli Şekil 3 ve Şekil 4’de verilmiştir. Şekil 3 ve Şekil 4 ilgili literatürdeki anahtar kelimelerin eğilimlerini görselleştirmektedir.

Şekil 3. En Fazla Tekrar Eden Anahtar Kelimeler

Şekil 3’de öne çıkan küme seks turizmi (72), turizm (26), çocuk seks turizmi (16), cinsiyet (14), fuhuş (14), Tayland (10), HIV (8) ve romantik turizm (7) kelimeleridir.

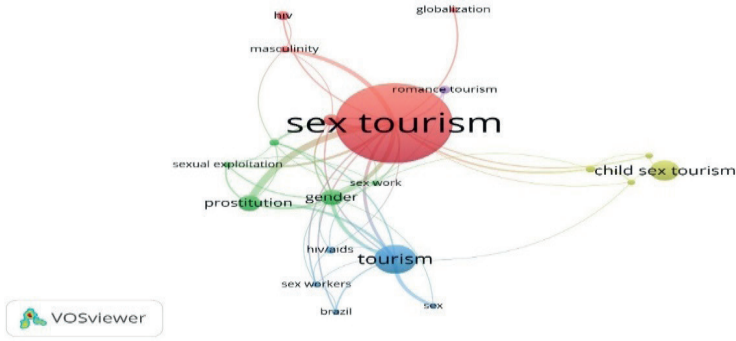
Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda yapılan çalışmalarda kullanılan anahtar kelimeleri incelendiğinde Şekil 3 ve Şekil 4’de en çok tekrar eden kelimeler verilmiştir. 294 yayın içerisinde 728 tane anahtar kelime kullanılmıştır. En az beş kez tekrar eden 20 adet kelime Tablo

7 ve Şekil 3’de verilmiştir. En çok tekrar eden 20 kelime; beş küme, 53 bağlantı ve 116 toplam bağlantı uzunluğu tespit edilmiştir.

VOSviewer programı ile oluşturulan bu ağ haritası, karmaşık bir konuyu daha anlaşılır hale getirerek, araştırma alanındaki temel kavramlar, ilişkiler ve trendler hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Haritanın merkezinde yer alan “seks turizmi” kelimesi, tüm diğer kavramların etrafında bir araya gelerek, bu çalışmanın ana temasını açıkça ortaya koymaktadır. “Seks” ve “turizm” kelimelerinin birbirine yakın olması, bu iki kavramın çalışmalarda sıklıkla birlikte kullanıldığını göstermektedir. Haritadaki düğümler (noktalar) ve bunları birbirine bağlayan çizgiler, seks turizmi ile ilgili farklı alt temaların varlığını göstermektedir. Örneğin, “çocuk prostitusiyonu”, “insan ticareti”, “cinsel sömürü” gibi kavramların bir araya gelmesi, seks turizminin karanlık yüzünü ve bu konunun etik boyutunu vurgulamaktadır. Benzer şekilde, “turist bakışı”, “kültürel farklılıklar”, “kimlik” gibi kavramlar, seks turizminin kültürel ve sosyal etkilerini incelemeye yönelik çalışmalara işaret etmektedir. Haritada bazı ülkelerin belirtilmesi, bu ülkelerin seks turizmiyle sıklıkla ilişkilendirildiğini göstermektedir. Bu durum, seks turizminin coğrafi dağılımı ve farklı ülkelerdeki etkileri hakkında daha derinlemesine araştırmaların yapılması gerektiğini düşündürmektedir.

Şekil 1’de görüldüğü gibi; kırmızı renkteki birinci küme (globalization, hıv, masculinity, sex tourism ve thailand), yeşil renkteki ikinci küme (gender, prostitution, sex work, sexual exploitation ve sexuality), mavi renkteki üçüncü küme (brazil, hıv/aids, sex, sex workers ve tourism) ve sarı renkteki dördüncü küme (child sex tourism, human rights, human trafficking ve sex trafficking) ve mor renkteki beşinci kümeden (romance tourism) meydana gelmektedir. Kelimeler arasındaki bağlantı, mesafe açısından birbirlerine daha yakın olduklarında daha fazladır (van Eck ve Waltman, 2013). Her iki anahtar kelime için kullanım sıklığı ne kadar yüksekse, aralarındaki ilişkinin o kadar güçlü olduğu varsayılmıştır (Chen vd., 2016). Bu noktadan hareketle seks turizmi (sex tourism), child sex tourism (çocuk seks turizmi), fuhuş (prostitution) ve turizm (tourism) arasındaki ilişki bağının yüksek ve sıklıkla tekrar ettikleri görülmektedir.

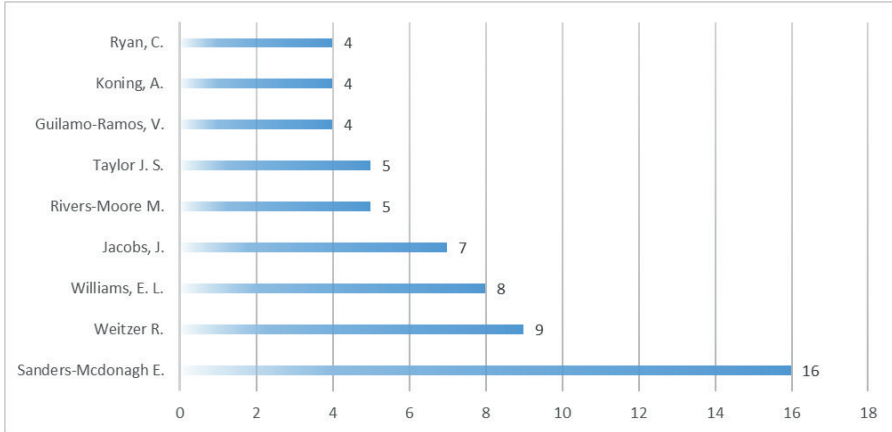
Şekil 4. Anahtar Kelimeleri Görsel Ağ Haritalanması

Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda en fazla yayın yapan dokuz yazarın dağılımları Grafik 6'da verilmiştir.

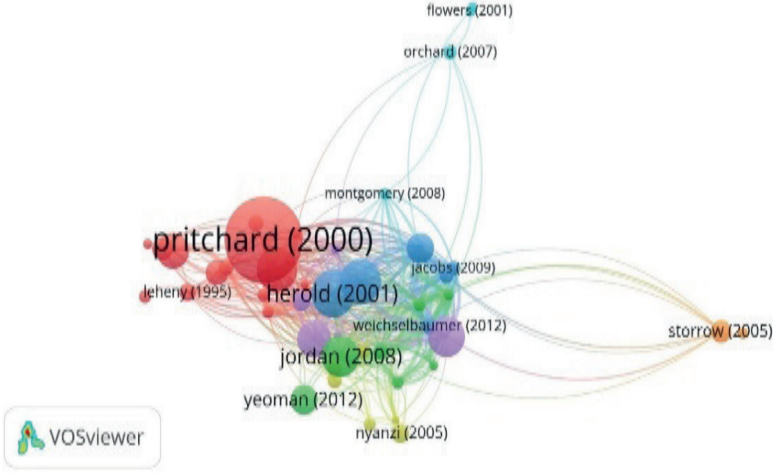
Çalışma kapsamında Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusunda en fazla yayın yapan yazarlar incelenmiştir. İncelemeler sonucunda elde edilen bulgulara göre ilk dokuz yazarın dağılımları sırasıyla Grafik 6'da verilmiştir. Bunlar incelendiğinde; Sanders-Mcdonagh E., 16 yayın (%5,4) ile ilk sırada yer almaktadır. Daha sonra Weitzer R. dokuz yayın (%3,1) ile sırasıyla Williams, E. L. sekiz yayın (%2,7) ve Jacobs, J. yedi yayın (%2,4) ile gelmektedir. Beş ve altıncı sırayı beş yayın (%1,7) ile Rivers-Moore, M. ve Taylor J. S. paylaşmaktadır. Son üç sırayı ise dört yayın (%1,4) ile sırasıyla; Guilamo-Ramos, V., Koning, A. ve Ryan, C. almıştır.

Grafik 6. En Fazla Yayın Yapan Yazarlar

Web of Science veri tabanında yer alan seks turizmi konusundaki dokümanlara göre bibliyografik eşleştirme analizi ağı görseli Şekil 5'de verilmiştir.

Şekil 5. Makalelere Göre Bibliyografik Eşleştirme Analizi

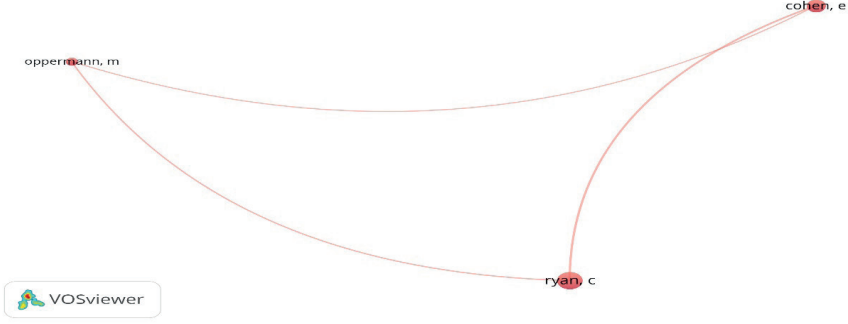

Bibliyografik eşleştirme analizi, atıf analizinde yaygın olarak kullanılan bir tekniktir. Bu yöntem, yayınların referans bölümündeki referansları bir veya daha fazla yaygın yayına karşılaştırmayı içerir (De Bellis, 2009). Başka bir deyişle, Rehn ve Kronman (2008) tarafından açıklandığı gibi, farklı yayınları tek bir yayında alıntılama gerektirir. Bibliyografik eşleştirme ayrıca aynı kaynağı alıntılama iki farklı yayının ortaya çıkması olarak da tanımlanır (Al ve Tonta, 2004). Ek olarak, ağ görselleştirmelerinde dairesel renklerin kullanılması, öğelerin aynı kümenin parçası olduğunu gösterir (Sinkovics, 2016).

Şekil 5’de 294 makale en az atıf dokümanı 25 olan 49 makalelerin bibliyografik eşleştirme sonucunda 45 doküman yedi kümeye bölünmüştür. Makalelere göre bibliyografik eşleştirme analizinde 368 bağlantı ve 762 toplam bağlantı uzunluğu vardır.

Çalışma kapsamında seks turizmi alanında kaleme alınan ve Web of Science veri tabanında listelenen çalışmalara ilişkin alıntı yapılan yazarların ortak atıf ağ görseli Şekil 6’da verilmiştir.

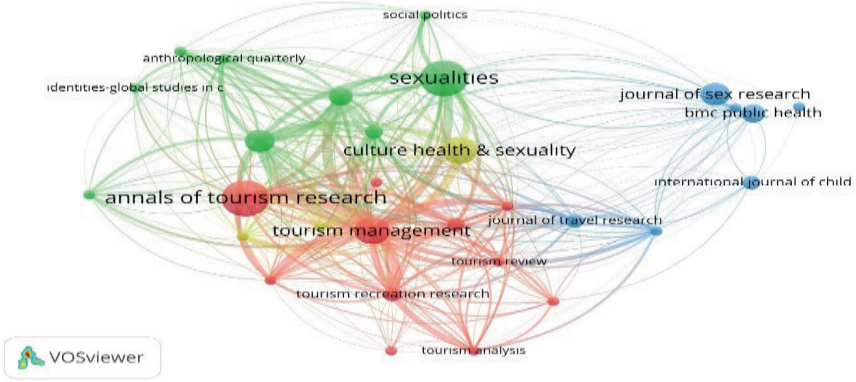
Şekil 6. Yazarların Ortak Atıf Analizi

Ağ görseline göre, ortak atıf ağı bir kümeden ve üç bağlantıdan oluşmaktadır. Kümede bulunan üç yazar sırasıyla Oppermann, Cohen ve Ryan şeklindedir. Bu üç yazarın seks turizmi konusundaki yayınlarının ön plana çıktığı, bu konu ile ilgili diğer çalışmalara kaynak teşkil ettiği ve dolayısı ile yol gösterici nitelikte olduğunu söylemek mümkündür.

Çalışma kapsamında seks turizmi alanında kaleme alınan ve Web of Science veri tabanında listelenen çalışmaların daha çok hangi dergilerde yayınlandığını, diğer bir ifadeyle en fazla katkının hangi dergiler tarafından verildiğini belirlemeye yönelik dergilerin ortak atıf ağ görseli Şekil 7'de verilmiştir.

Şekil 7. Dergilerin Bibliyografik Eşleşme Ağ Analizi

Çalışma kapsamında seks turizmi alanında kaleme alınan ve Web of Science veri tabanında listelenen çalışmaların toplam 73 farklı kaynaktan (yayıncı kuruluş) yayınlandığı belirlenmiştir. Ancak daha anlamlı sonuçlar elde edebilmek için kısıtlamaya gidilmiş ve bir kaynağın yayınladığı doküman sayısının alt sınırı iki, atıf sayısı ise en az iki olarak belirlenmiştir.

Toplamda 30 kaynak, dört küme, 348 bağlantı ve 3096 toplam bağlantı uzunluğu tespit edilmiştir. Şekil 7'de görüldüğü üzere bibliyografik eşleşme ağı gücü en yüksek kaynakların başında *Annals of Tourism Research* dergisi gelmektedir. Tablo 3 incelendiğinde en fazla atıf alan 10 yazarın/yazarların yayınlandığı üç yayın *Annals of Tourism Research* dergisinde yayınlanmıştır. *Annals of Tourism Research* dergisi en fazla yayın yapılan dergidir ve aynı zamanda da atıf konusunda diğer dergiler ile güçlü işbirliği içerisinde. *Tourism Management*, *Journal of Sex Research*, *Feminist Review*, *Culture Health ve Sexuality* ve *Leisure Studies* dergisinin takip ettiği görülmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmanın asıl amacı, 1983-2024 (Ağustos 8) dönemini kapsayan seks turizmi konusunda yapılan çalışmaları belirlemektir. Ayrıca çalışmanın alanyazına katkı sağlaması ve seks turizmi konusunda ileriye dönük araştırmalara ışık tutması umulmaktadır. Bunun için farklı disiplinlere ait dokümanlara erişilmesi konusunda araştırmacılara olanak tanıyan bir platform olması ve veri tabanları arasında ilk sıralarda yer alması nedeniyle *Web of Science* veri tabanı seçilmiştir. Bu araştırma kapsamında incelenen çalışmalarda seks turizmi konusundaki ön plana çıkan çalışma Arellano ve arkadaşları (2024) tarafından gerçekleştirilen yayındır. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar büyük bir oranda Arellano ve arkadaşlarının (2024) yaptıkları çalışma ile örtüşmektedir. Ancak yazar, bu çalışmanın, ulusal literatürde seks turizmi ile ilgili çalışmaları ağ analizi kullanılarak kapsamlı bir şekilde inceleyen ve görsel olarak sunan ilk girişimlerden biri olması nedeniyle literatüre katkı sağlayacağına inanmaktadır.

Seks turizmi araştırmalarında en etkili *Annals of Tourism Research*, *Tourism Management*, *Journal of Sex Research*, *Feminist Review*, *Culture Health ve Sexuality* ve *Leisure Studies* dergileridir. Bu dergilerin etki faktörleri oldukça yüksektir. Bu da çalışma konusunun önemini ve dergi editörlerinin makaleleri yayınlamada istekli oldukları anlamına gelir.

Çalışma konusuyla ilgili en fazla yayın yapan üç yazar Renold Weitzer, Erin Sanders-McDonagh, ve Erica Lorraine Williams gelmektedir. Buna karşın en fazla atıf alan, Pritchard ve Morgan (2000), Dombert vd., (2016), Herold vd., (2001), Taylor (2001), Oppermann (1999) tarafından yazılan yayınlardır. Seks turizmi konusundaki temel yayınların bu yazarlar tarafından kaleme alınan çalışmaların ilk beşini olduğu söylenebilir.

Seks turizmi araştırmalarında en çok atıf alan beş yayının hepsi seks turizmini; cinsiyet, cinsel deneyimler, parayla seks ve romantik turizm perspektifinden tanımlıyor. Seks turizminin çoğunlukla yeni cinsel

deneyimler arayan ve karşılığında para karşılığında yerel halkla zevk arayan erkekler tarafından gerçekleştirildiği öne sürülüyor. Ayrıca seks turizminin fuhuş ve cinsel taciz arasında ince bir çizginin olduğunu vurgulanıyor (Arellano vd., 2024).

Seks turizmi araştırmalarına farklı ülkelerden birçok farklı üniversitenin katkı sağlaması konunun önemini göstermektedir. Ülkelere göre yayın sayılarına baktığımızda 62 farklı ülkenin bu konudaki çalışmalara katkı sağladığını, bu ülkeler arasında Amerika, İngiltere, Avustralya, Kanada ve Yeni Zelanda'nın ilk beşte yer aldığını görüyoruz. Türkiye sağladığı yayınlar açısından 15'inci sıradadır.

Seks turizmi araştırmalarında en çok seks turizmi, turizm, çocuk seks turizmi, cinsiyet, fuhuş, Tayland, Hiv ve romantik turizm kelimeleri kullanılmıştır. Az gelişmiş ülkelerdeki kadınların ve gençlerin ekonomik sıkıntılar nedeniyle seks turizmine yönelebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Arellano ve arkadaşlarının (2024) çalışmasındaki bulgular doğrultusunda, HIV/AIDS gibi cinsel yolla bulaşan hastalıkların potansiyel yayılımını önlemek adına önlemler almak önemlidir.

Seks turizmi araştırmalarında fuhuş ve çocuk cinsel istismarının kolayca karıştırılabileceğini sonucuna ulaşmıştır. Birisi küçüklere cinsel istismarda bulunduğu, hiçbir mevzuat tarafından hoş görülmemesi gereken bir durum olan pedofili geliştirebilir (Arellano vd., 2024). Devletlerin çocuk cinsel istismarına yol açan seyahatleri yasaklaması ve mevzuatlarında düzenlemeler yapması önemlidir. Düzenlemeler, turistlerin kendi istekleri dışında reşit olmayanları veya diğer kişileri içeren bir hizmet aramasını engellemelidir.

Teorik katkı olarak, en çok yayına sahip yazarlar ve yayınları, en çok atıf alan yayınlar, en çok katkı sağlayan kurum/kuruluşlar, en çok yayınlara destek sağlayan ülkeler ve ülkeler arasındaki işbirliği, anahtar kelimelerin yoğunluğu olabilir. Bu konuda çalışacak araştırmacılar için yol gösterici olabilir.

Kaynakça

- Aghaei Chadegani, A., Salehi, H., Md Yunus, M., Farhadi, H., Fooladi, M., Farhadi, M. ve Alecbrahim, N. (2013). A comparison between two main academic literature collections: web of science and scopus databases, *Asian Social Science*, 9(5): 18-26.
- Al, U., ve Coştur, R. (2007). Türk psikoloji dergisi'nin bibliyometrik profili, *Türk Kütüphaneciliği*, 21(2): 142-163.
- Al, U., ve Tonta, Y. (2004). Atıf analizi: Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik bölümü tezlerinde atıf yapılan kaynaklar, *Bilgi Dünyası*, 5(1): 19-47.
- Al, U., Soydal, İ. ve Yalçın, H. (2010). Bibliyometrik özellikleri açısından Bilig'in değerlendirilmesi, *Bilig*, 55, 1-20.
- Alkan, G. (2014). Türkiye'de muhasebe alanında yapılan lisansüstü tez çalışmaları üzerine bir araştırma (1984- 2012), *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 14, 41-52.
- Andres, A. (2009). *Measuring academic research: how to undertake a bibliometric study*, Elsevier: Amsterdam, The Netherlands.
- Arellano, M., del P., C., Aguila, C., I., G., Núñez, J., M., O., Castro, M., del P., Q., Mondragón, E., M., B. ve Castro, G., A. Q. (2024). Scientific research production on sex tourism: a bibliometric analysis (1988-2023), *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. 13(3): 424-432.
- Ateş, A. (2019a). Seks turizmi, N. Kozak (Ed), *Online Türkiye turizm ansiklopedisi*, <https://turkiyeturizmansiklopedisi.com/seks-turizmi> (Erişim Tarihi: 12.08.2024).
- Ateş, A. (2019b). *Turizmin karanlık yüzü seks turizmi*, Eğitim Yayınevi, Konya.
- Bar-Johnson, M., D. ve Weiss, P. (2015). A comparison of male sex workers in prague: internet escorts versus men who work in specialized bars and clubs, *The Journal of Sex Research*, 52(3): 338-346.
- Baytok, A., Boyraz, M. ve Pelit, E. (2019). Turizm işletmeciliği alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin değerlendirilmesi: afyon kocatepe üniversitesi örneği, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1): 287-305.
- Brooks, A., ve Heaslip, V. (2019). Sex trafficking and sex tourism in a globalised world. *Tourism, Review*, 74(5): 1104-1115.
- Cabezas A., L. (2004), Between love and money: sex, tourism, and citizenship in Cuba and the Dominican Republic signs, *Journal of Women in Culture and Society*, 29(4): 987-1015.
- Cansel, A., Ekiz, E., H., ve Bavik, A. (2009). Sex tourism in Northern Cyprus: investigating the current situation, *Tourism Analysis*, 14(5): 677-689.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö., ve Çetin, A. (2016). Girişimcilik ve kalkınma dergisi'nin bibliyometrik analizi, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 11(2): 229-263.

- Çuhadar, M., Ongun, U., ve Topsakal, Y. (2022). Kültürel miras ve dijitalleşme konusunda yayınlanmış çalışmaların bibliyometrik analizi, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 10(4): 3418-3443.
- Çuhadar, Y. (2024a). Yoksul yanlısı turizm bağlamında yapılan çalışmaların bibliyometrik analizi: web of science örneği, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 12(1): 204-226.
- Çuhadar, Y. (2024b). Gıda neofobisi ile ilgili akademik yayınların vosviewer ile bibliyometrik analizi, *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 21(1): 116-132.
- Davis, J., D., Glotfelty, E., ve Miles, G. (2017). No other choice: a baseline study on the vulnerabilities of males in the sex trade in Chiang Mai, Thailand, *Dignity: A Journal on Sexual Exploitation and Violence*, 2(4): Article 10.
- De Bellis, N. (2009). *Bibliometrics and citation analysis from the science citation index to cybermetrics*, UK: The Scarecrow Press.
- Dombert, B., Schmidt, A., F., Banse, R., Briken, P., Hoyer, J., Neutze, J., ve Osterheider, M. (2016). How common is men's self-reported sexual interest in prepubescent children?, *Journal of Sex Research*, 53(2): 214-223.
- Duyar, M., ve Bayram, M. (2019). Overtourism and tourismphobia: evolution of host and tourism relationship, *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 40, 347-362.
- Ellegaard, O., ve Wallin, J., A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: how great is the impact?, *Scientometrics*, 105(3): 1809-1831.
- Fang, Y., Yin, J., ve Wu, B. (2018). Climate change and tourism: a scientometric analysis using citespace, *Journal of Sustainable Tourism*, 26(1): 108-126.
- Goodman, D., ve Deis, L. (2005). Web of Science (2004 version) and scopus, the charleston, *Advisor*, 6(3): 5-21.
- Güney, İ., ve Somuncu, M. (2020). Turizm coğrafyasında yeni eğilimler: bibliyometrik göstergeler üzerinden bir ağ analizi, *Ege Coğrafya Dergisi*, 29(2): 297-319.
- Herold, E., Garcia, R., ve Demoya, T. (2001). Female tourists and beach boys: romance or sex tourism?, *Annals of Tourism Research*, 28, 978-997.
- Hillis, A., Leavey, C., Kewley, S., ve Van Hout, M., C. (2022). Sex tourism in an era of globalisation, harm reduction and disease migration: a new conceptual model, *Tourism Review*, 77(2): 592-606.
- Jordan, F., ve Aitchison. C. (2008). Tourism and the sexualisation of the gaze: solo female tourist' experinces of gendered power, surveillance and embodiment, *Leisure Studies*, 27(3): 329-349.
- Karagöz, D., ve Kozak, N. (2014). Anatolia turizm araştırmaları dergisi'nin bibliyometrik analizi: araştırma konuları ve kurumlar arası iş birliğinin sosyal ağ analizi ile incelenmesi, *Türk Kütüphaneciliği*, 28(1): 47-61.

- Khalil, G., M., ve Crawford, C., A., G. (2015). A bibliometric analysis of us-based research on the behavioral risk factor surveillance system, *American Journal of Preventive Medicine*, 48(1): 50-57.
- Köseoğlu, M., A., Okumuş, F., Putra, E., D., Yıldız, M., ve Doğan, I., C. (2019). Conceptual structure of lodging context studies: 1990-2016, *Journal of Hospitality and Tourism Research*, 43(4): 573-594.
- Mao, J., Tang, W., Liu, C., Wong, N., S., Tang, S., Wei, C., ve Tucker, J., D. (2018). Sex tourism among chinese men who have sex with men: a cross-sectional observational study, *BMC Public Health*, 18(1): 306.
- Merigo, J., M., ve Yang, J., B. (2017). Accounting research: a bibliometric analysis, *Australian Accounting Review*, 27(1): 71-100.
- Moral Munoz, J., A., Herrera Viedma, E., Santisteban Espejo, A., ve Cobo, M., J. (2020). Software tools for conducting bibliometric analysis in science: an up to date review, *El Profesional De La Informacion*, 29(1): 1-20.
- Ongun, U. (2023). Kırsal turizm ve kırsal kalkınma yayınlarının vosviewer ile bibliyometrik analizi, *Journal of Tourism Intelligence and Smartness*, 6(2): 79-97.
- Oppermann, M. (1999). Sex tourism, *Annals of Tourism Research*, 26(2): 251-266,
- Osareh, F. (1996). Bibliometrics, citation analysis and co-citation analysis: a review of literature I, *Libri*, 46(3): 149-158.
- Page, M., J., Mckenzie, J., E., Bossuyt, P., M., vd., (23 Yazar). (2021). The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews, *Journal of Clinical Epidemiology*, 1-12.
- Patterson, T. L., Semple, S. J., Fraga, M., Bucardo, J., Torre, A., D., L., Salazar, J., Orozovich, P., Staines, H., Amaro, H., Magis-Rodríguez, C., Ve Strathdee, S. A. (2006). Comparison of sexual and drug use behaviors between female sex workers in Tijuana and Ciudad Juarez, Mexico, *Substance Use & Misuse*, 41(10-12): 1535-1549.
- Perianes-Rodriguez, A., Waltman, L., ve Van Eck, N., J. (2016). Constructing bibliometric networks: a comparison between full and fractional counting, *Journal of Informetrics*, 10(4): 1178-1195.
- Pritchard A., ve Morgan N., J. (2000). Privileging the male gaze: gendered tourism landscapes, *Annals of Tourism Research*, 27(4): 884-905.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics?, *Journal of Documentation*, 25: 348-349.
- Rehn, C., ve Kronman, U. (2008). Bibliometric handbook for Karolinska institutet, *Karolinska Institutet University Library*, 15: 1-37.
- Robertson, A., M., Syvertsen, J., L., Amaro, H., Martinez, G., Rangel, M., G., Patterson, T., L., ve Strathdee, S., A. (2014). Can't buy my love: a typo-

- logy of female sex workers' commercial relationships in the Mexico-U.S. border region, *Journal of Sex Research*, 51(6): 711-720.
- Ryan, C., ve Kinder, R. (1996). Sex, tourism and sex tourism: fulfilling similar needs?, *Tourism Management*, 17(7): 507-518.
- Singhania, O., Kumar Swain, S., ve George, B. (2022). Interdependence and complementarity between rural development and rural tourism: a bibliometric analysis, *Rural Society*, 31(1): 15-32.
- Sinkovics, N. (2016). Enhancing the foundations for theorising through bibliometric mapping, *International Marketing Review*, 33(3): 327-350.
- Şakar, G., D., ve Cerit, A., G. (2013). Uluslararası alan indekslerinde Türkiye pazarlama yazını: bibliyometrik analizler ve nitel bir araştırma, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 27(4): 37-62.
- Şeker, H. K. ve Şeker, S. (2018). Çocuklara yönelik cinsel amaçlı turizm, *Sivas İnterdisipliner Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2: 35-49.
- Taylor, J., S. (2001). Dollars are a girl's best friend? female tourists' sexual behavior in the Caribbean, *Sociology*, 35(3): 749-764.
- Taylor, J., S. (2006). Female sex tourism: a contradiction in terms?, *Feminist Review*, 83: 42-59.
- Ulu, S., ve Akdağ, M. (2015), Dergilerde yayınlanan hakem denetimli makalelerin bibliyometrik profili: Selçuk iletişim örneği, *Selçuk İletişim*, 9(1): 5-21.
- Umut Zan, B. (2012). Türkiye'de bilim dallarında karşılaştırmalı bibliyometrik analiz çalışması, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Uyar, A., Kılıç, M., ve Köseoğlu, M., A. (2020). Exploring the conceptual structure of the auditing discipline through co-word analysis: an international perspective, *International Journal of Auditing*, 24(1): 53-72.
- Ülker, P., Ülker, M., ve Karamustafa, K. (2023). Bibliometric analysis of bibliometric studies in the field of tourism and hospitality, *Journal of Hospitality and Tourism Insights*, 6(2): 797-818.
- Valcuende Del Rio, J., M., ve Feria, R., C. (2014). Bricheros: sexo, raza y etnicidad en contextos turísticos, *Revista de Estudios Sociales*, 49: 72-86.
- van Eck, N., J., ve Waltman, L. (2014). *Visualizing bibliometric networks*, Y. Ding, R. Rousseau ve D. Wolfram (Ed.), Measuring scholarly impact, (285-320), Cham: Springer.
- Wonders, N., ve Michalowski, R. (2001). Bodies, borders, and sex tourism in a globalized world: a tale of two cities-Amsterdam and Havana, *Socials Problems*, 48: 545-571.
- Yalçın, H. (2010). Milli folklor dergisinin bibliyometrik profili, *Milli Folklor Dergisi*, 22(85): 205-211.

- Yang, C., ve Xiu, Q. (2023). A bibliometric review of education for sustainable development, 1992-2022, *Sustainability*, 15: 10823.
- Yılmaz, G., ve Şahin Yılmaz, A. (2023). Şarap turizmi araştırmalarına bütüncül bir bakış: ağ analizi ile haritalandırma, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 11(2): 1621-1640.
- Yücel, H., ve Ögel, K. (2008). Çocuklara yönelik cinsel sömürü ve biçimleri, *Türkiye Klinikleri Pediatrik Bilimler Dergisi*, 4(6): 6-11.
- Zupic, I., ve Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization, *Organizational Research Methods*, 18(3): 429-472.
- <https://www.webofscience.com/wos/woscc/basic-search> (Erişim Tarihi: 08 Ağustos 2024).